Gemeente Amsterdam

Aan Stadsdeelcommissie Oost
Van Jan-Bert Vroege
Onderwerp Borneokade
Datum 5 juni 2026

Geachte leden van de stadsdeelcommissie,
Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken rondom het water aan de Borneokade.

Aanleiding
Op 29 april heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over het gebruik van het water aan de Borneokade. Hierin is bepaald dat intensief recreatief medegebruik niet is toegestaan volgens het bestemmingsplan. De gemeente Amsterdam moet het gebruik van het water beperken tot extensief recreatief medegebruik. Mogelijke maatregelen die daarbij genomen zouden kunnen worden zijn het plaatsen van een verbodsbord voor zwemmen, het verwijderen van trappen of het verder inkorten van de steiger.

De gemeente kreeg een begunstigingstermijn van drie weken, tot 20 mei, om aan de uitspraak te voldoen. Daarnaast gaf de Raad van State aan dat legalisatie van recreatief medegebruik mogelijk is door een omgevingsvergunning aan te vragen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA).

Naar aanleiding van deze uitspraak heeft de gemeente stappen ondernomen om het bestemmingsplan te handhaven en aan de eisen van de Raad van State te voldoen.

Genomen en te nemen maatregelen
Na de uitspraak heeft de gemeente onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn en hoe de buurt hierbij betrokken kan worden. Daarbij is onder andere overwogen:

1. **Drenkelingentrappen**
   De aanwezige trappen konden niet worden verwijderd, omdat het hier gaat om drenkelingentrappen. Deze zijn bedoeld voor de veiligheid van mensen die in het water terechtkomen en zijn niet comfortabel te gebruiken zonder schoenen. Dergelijke trappen zijn gelijkmatig verdeeld langs de waterkant in het stadsdeel.

2. **Inkorten van de steiger**
   De recreatiesteiger, oorspronkelijk 107 meter lang, is in het verdelen al ingekort tot 79,5 meter. De gemeente heeft naar aanleiding van de uitspraak opnieuw bekeken of verdere inkorting mogelijk is.

3. **Plaatsen van een zwemverbodsbord**
   Het plaatsen van een zwemverbodsbord bleek niet een passende oplossing omdat zwemmen in het water niet verboden is. Daarom zijn alternatieve borden overwogen en inmiddels in voorbereiding. Dat gaat om leefregelborden, in aanvulling op of eventueel ter vervanging van de reeds aanwezige leefregelborden.

4. **Ballenlijn**
   In het verleden is een ballenlijn geplaatst in het water. Die was bedoeld om te voorkomen dat zwemmers dicht bij de woonboot van de verzoekers en eventueel ook andere (woon)boten komen. Naast dit bedoelde effect, is een onbedoeld effect dat het water hiermee meer de uitstraling heeft gekregen van een veilige zwemzone. Dit kan intensief recreatief gebruik uitlokken, en daarom is overwogen de ballenlijnen te verwijderen of aan te passen.

Op 20 mei heeft het dagelijks bestuur verzocht om de begunstigingstermijn met vier weken te verlengen. Dit om iets meer tijd te geven om de maatregelen technisch verder te onderzoeken, deze maatregelen te bespreken met de verzoekers en de communicatie met buurtbewoners goed te organiseren. En daarna vervolgens uit te voeren. NB: tegen deze verlenging is bezwaar gemaakt door verzoekers. De rechtszaak hierover diende op donderdag 4 juni 2026 en heeft geleid tot een compromisafspraak die op maandag 8 juni ook met buurtbewoners wordt besproken.

Getroffen maatregelen
Om aan de uitspraak van de Raad van State te voldoen, is vervolgens op 27 mei besloten om de steiger verder in te korten door hekken te plaatsen. Ook is opdracht gegeven om de ballenlijn recht te trekken en deels te verwijderen.
Op 29 mei is de aannemer gestart met de werkzaamheden voor het hekwerk.

Helaas is de communicatie met de buurt hierover niet goed verlopen. Hoewel de bewonersbrief om maatregelen aan te kondigen gereed was, begon de aannemer met de werkzaamheden voordat de brief was verspreid. De brief is pas later die ochtend alsnog rondgebracht.

Communicatie
Het dagelijks bestuur erkent dat de communicatie naar de buurtbewoners beter had gekund. De bewonersbrief had vóór de start van de werkzaamheden verstuurd moeten worden. Tegelijkertijd voelde het dagelijks bestuur zich genoodzaakt om snel te handelen om aan de uitspraak van de Raad van State te voldoen. Op maandag 8 juni gaat het dagelijks bestuur in gesprek met de omwonenden.

BOPA

Het dagelijks bestuur is van mening dat een wijziging van het bestemmingsplan nodig is om recreatief medegebruik van het watermogelijk te maken. Hiervoor is een BOPA-aanvraag vereist. Op 2 juni is de formele aanvraag ingediend. De behandeling van een BOPA duurt doorgaans minimaal een half jaar. Daarnaast kunnen er bezwaren en beroepsprocedures volgen, waardoor het lastig is om in te schatten hoelang het proces zal duren.

Conclusie
De uitspraak van de Raad van State en de gevolgen daarvan voor het gebruik van het water aan de Borneokade hebben begrijpelijkerwijs veel losgemaakt in de buurt. Het dagelijks bestuur wil zich actief inzetten voor een oplossing die recht doet aan zowel de belangen van bewoners die overlast ervaren als aan die van bewoners die graag recreëren in het water aan de Borneokade. Daarom is het dagelijks bestuur ook positief over de afspraken die op 4 juni bij de rechter zijn besproken. Deze afspraken kunnen een belangrijke stap vormen naar een duurzame en structurele oplossing voor de toekomst.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van stadsdeel Oost,
Jan-Bert Vroege
Portefeuillehouder Water